NORAKSTS

Lietas Nr. C27253612
Lietas arhīva Nr. C-0418-14/2

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2014. gada 6.oktobrī

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa:
tiesnese V. Gailīte,
ar tiesas sēdes sekretāri Z. Oroli,
piedaloties prasītājam /pers. A/,
atbildētājas pārstāvim /pers. B/,

2014. gada 11. septembrī un 2014. gada 6. oktobrī atklātās tiesas sēdēs Rīgā, Abrenes ielā 3 izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **/pers. A/** apvērsuma prasībā pret **AS „West Kredit"** par prasījuma par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanas apstrīdēšanu.

**Aprakstošā daļa**

/pers. A/ (turpmāk – prasītājs) cēlis apvērsuma prasību pret AS „West Kredit" (pirms nosaukuma maiņas 30.12.2010. – AS „MATEKS CREDIT") (turpmāk – atbildētāja) par prasījuma par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanas apstrīdēšanu, lūdzot tiesu atbrīvot no bezstrīdus piespiedu saistību izpildes un noraidīt atbildētājas prasījumu par līgumsoda Ls 509,44 piedziņu, kā arī aizdevuma parāda pamatsummu samazināt par Ls 180.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 06.augustā prasītājs ar atbildētāju noslēdza aizdevuma līgumu Nr.V80608/2. Saskaņā ar šo aizņēmuma līgumu aizdevuma summa noteikta EUR 4264,12, kā arī par aizdevuma lietošanu prasītājam bija jāsamaksā procenti, kuru kopējā summa EUR 2771,68. Tādējādi, saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem, prasītājam līdz 2013.gada 06.augustam būtu jāatmaksā EUR 7035,80.Ikmēneša maksājums kredītsaistību segšanai bija EUR 117.26. Konvertējot šo summu latos atbildētāja darbinieki paskaidroja, ka ja katru mēnesi tiks veikts maksājums Ls 85,- apmērā, tad kredīta maksājums būs veikts pietiekošā apmērā un vēl ar rezervi, gadījumam, ja maksājums tiktu kavēts, būtu jau veikts maksājums uz priekšu - daļa par nākamo mēnesi. Atbildētāja darbinieki norādīja, ka Latvijas bankas valūtas kurss eiro noteikts 0,72048. Veicot aprēķinu redzams, ka EUR 117,26 x 0,72048 = Ls 84,48. Regulāri veicot maksājumu Ls 85,- apmērā, prasītājs katru mēnesi pārmaksāja Ls 0,52, kas ieskaitāmi nākamā mēneša maksājumā. Jau ilgstoši ir noteikts EUR valūtas kurss Latvijas bankā 0,702804, no tā izriet, ka maksājuma mēnesī kredītsaistību segšanai jābūt Ls82,41. Tā kā tika regulāri maksāti Ls 85,-, tad redzams, ka katru mēnesi maksāts par Ls 2,59 lielāks maksājums nekā tas jāveic, kas arī attiecīgi ieskaitāmi kredītsaistību segšanai par nākamo mēnesi. No tā secināms, ka kredītsaistību izpilde netika kavēta, bet tika maksāta lielāka summa kā nepieciešams veikt katra mēneša maksājumā.Tā kā prasītāja pamatnodarbošanās ir saistīta ar lauksaimniecību, tad ienākumi ne vienmēr ir regulāri un pietiekamā apmērā, tādēļ dažkārt izveidojās situācija, kad nedaudz tika nokavēts maksājuma termiņš, taču pēc tam vienmēr telefoniski prasītājs saskaņoja maksājuma apmēru un veica prasītās summas samaksu. 2012.gada 10.maijā atbildētāja izsūtīja brīdinājumu, kurā norādīja, ka izveidojies parāds par marta, aprīļa un maija mēnešiem, kopējā summā EUR 349,27, vienlaikus informējot par to, ka, ja līdz 2012.gada maijam prasītājs nebūs veicis maksājumu, atbildētāja izbeigs aizdevuma līgumu un iesniegs tiesā prasību par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu. Objektīvu iemeslu dēļ samaksu norādītajā termiņā prasītājs nevarēja veikt, tādēļ sazinājās ar atbildētāju un lūdza ļaut samaksāt nedaudz vēlāk, vienlaikus apsolot, ka samaksās gan kavēto maksājumu, gan pieprasītās soda sankcijas. 2012.gada jūnijā veica maksājumu, pārskaitot atbildētājas kontā Ls 350,-, kas pārrēķinot eiro valūtā ir EUR 498,-, tādējādi veicot maksājumu par martu, aprīli, maiju, jūniju, kā arī nosedzot aprēķināto līgumsodu un pārējo maksājuma daļu, atbildētāja varēja ieskaitīt kā avansa maksājumu par jūlija mēnesi.

Atbildētāja 2012.gada 25.jūnijā (četras dienas pēc prasītāja veiktā maksājuma 21.06.2012) iesniedza Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pēc līguma saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku. Savā pieteikumā atbildētāja apzināti maldinājusi zemesgrāmatu tiesnesi norādot, ka kopš 2012.gada janvāra prasītājs pārtraucis veikt maksājumus, tādēļ maksājumu kavējums pārsniedz vairāk kā 100 dienas. Pieteikumā atbildētāja norādījusi, ka uz saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanas pieteikuma iesniegšanas dienu prasītājs atmaksājis aizdevumu kopējā summā EUR 2986,41 un procentu par aizdevuma lietošanu EUR 1941,02, kopā samaksājot EUR 4927,43. Turpat tālāk atbildētāja norādījusi, ka vēlas no prasītāja piedzīt neatmaksāto aizdevuma daļu Ls 897,98 (EUR 1277,71), procentus par aizdevuma lietošanu Ls129,15 (EUR 183,77) un līgumsodu Ls 509,44 (EUR 724,87), kopā piedzenot Ls 1536,58 (EUR 2186,35). 2012.gada 29.jūnijā Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese A.Grāve pieteikumu par saistību izpildīšanu apmierināja, nododot bezstrīdus piespiedu izpildei saistību pieprasītajā apmērā, piedziņu vēršot uz aizdevuma nodrošinājuma ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/.

Tā kā prasītājs uzskata, ka kreditora prasījums nav pamatots pēc būtības, tad, izmantoja savas Civilprocesa likuma 406. panta pirmajā daļā nostiprinātās tiesības un apstrīd kreditora prasību pēc būtības. Nepiekrīt, ka līgums bija jāizbeidz un saistība jānodod bezstrīdus piespiedu izpildei, jo uz pieteikuma sagatavošanas un iesniegšanas dienu nebija neizpildītu saistību pret kreditoru, kas norāda, ka nebija tiesības iesniegt šādu pieteikumu. Prasītājs noliedz, ka būtu jāmaksā līgumsods par saistību nepildi termiņā, jo visas soda sankcijas, tajā skaitā atbildētājas pieprasītie līgumsodi, bija samaksāti. Bez tam, arī neatmaksātā aizdevuma daļa un procenti par kredīta lietošanu nav tādā apmērā, kā to atbildētāja norādījusi savā pieteikumā. Saskaņā ar atbildētājas apgalvojumu pieteikumā, ka prasītājs nav pildījis savas saistības un nav maksājis no 2012.gada janvāra, var secināt, ka atbildētāja nav ņēmusi vērā tos maksājumus aizdevuma atmaksai, ko prasītājs veica 2012.gada janvārī, februārī un jūnijā - attiecīgi Ls 140,- (maksājums veikts 20.01.2012.), Ls 140,- (maksājums veikts 20.02.2012.) un Ls 350,- (maksājums veikts 21.06.2012). Tādējādi secināms, ka atbildētāja nav bijusi godprātīga pieprasot lielāku aizdevuma atmaksas summu, nekā atbildētājai pienākas. Prasītājs noliedz, ka kreditoram bija tiesības 25.06.2012.pieteikumā prasīt līgumsoda piedziņu, jo uz to brīdi bija izpildītas visas saistības, kā arī nomaksāti aprēķinātie un pieprasītie līgumsodi. Papildus norāda, ka par atbildētājas negodprātību liecina apstāklis, ka neskatoties uz to, ka atbildētājai bija zināms, ka prasītāja saistību izpildei ir

iesniegusi pieteikumu, saņēmusi zemesgrāmatu tiesnese s lēmumu par bezstrīdus saistību piespiedu izpildi un ir nodevusi šo saistību izpildei tiesu izpildītājam, atbildētājas darbinieki vēl pēc tam zvana un lūdz veikt maksājumus aizdevuma atmaksai. Saistībā ar šo pieprasījumu 13.11.2012. prasītājs veica vēl vienu maksājumu aizdevuma atmaksai Ls 180,- apmērā. Atbildētāja bez iebildumiem šo summu ir pieņēmusi. Pēc šī maksājuma veikšanas prasītājs ir saņēmis divus Vidzemes apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja Ritas Grantes Paziņojumus par pienākumu izpildīt nolēmumu un parāda nokārtošanu. Prasītājs atzīst, ka vēl nav atmaksājis visu aizdevuma summu atbildētājai, taču šīm saistībām vēl nav iestājies saistību izpildes termiņš. Kreditora prasījumam pēc būtības nepiekrīt sekojošiem viņa prasījumiem: uzskata, ka piedzītā aizdevuma nesamaksātā daļa samazināma par 2012.gada 13.novembrī veiktā maksājuma summu - Ls 180,-vai ekvivalentu summu eiro valūtā, uzskata, ka nepamatoti ir piedzīts līgumsods Ls 509,44 apmērā, jo uz pieteikuma iesniegšanas brīdi visas saistības pret atbildētāju bija izpildītas pilnā apmērā, tajā skaitā, samaksāts līgumsods.

Prasības pieteikums pamatots uz Civilprocesa likuma 33., 127.-131. pantu un 406. panta pirmo un otro daļu un Civillikuma 1761.panta pirmo daļu, 1811., 1812., 1838. pantu.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesnese s 2012. gada 28. decembra lēmumu nolemts apturēt saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, kas noteikta ar Valkas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2012.gada 29.jūnija lēmumu lietā Nr. 3-12/0177, ar kuru nolemts AS „West Kredit", reģ. Nr. 40003270389, juridiskā adrese Krišjāņa Barona iela 28A, Rīga, LV-1011, pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu apmierināt; Nodot bezstrīdus piespiedu izpildei /pers. A/, personas kods /personas kods/, dzīvesvieta /adrese/, saistību pēc 2008.gada 6.augusta ķīlas līguma Nr. V80608/2, noslēgta starp AS „West Kredit" (pirms nosaukuma maiņas AS „Mateks Credit") un /pers. A/, kas izriet no 2008.gada 6.augusta kredīta līguma Nr. V80608/2, noslēgta starp AS „West Kredit" (pirms nosaukuma maiņas AS „Mateks Credit") un /pers. A/, par neatmaksātās aizdevuma summas LVL 897,98, procentu par aizdevuma lietošanu LVL 129,15, līgumsoda LVL 509,44, kopā LVL 1'536,58 (viens tūkstotis pieci simti trīsdesmit seši lati un 58 santīmi) samaksu, piedziņu vēršot uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, Smiltenes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs/, nekustamā īpašuma kadastra Nr. /numurs/; Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „West Kredit", reģ. Nr. 40003270389, samaksāto valsts nodevu LVL 30,73 (trīsdesmit latus un 73 santīmus), daļā par līgumsoda LVL 509,44 un neatmaksātās aizdevuma summas LVL 180,00 samaksu.

Atbildētāja tiesā iesniegusi rakstveida paskaidrojums par prasības pieteikumu, kurā norāda, ka celto prasību pilnībā neatzīst un uzskata, ka prasījums nav pamatots sekojošu apsvērumu dēļ.

Norāda, ka starp prasītāju un atbildētāju 2008.gada 6.augustā tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.V80608/2. Šajā pašā datumā starp pusēm tika noslēgts ķīlas līgums Nr.V80608/2, saskaņā ar kuru prasītājs ieķīlāja par labu atbildētājai sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, ierakstīts Smiltenes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 2.1.punktu, prasītājs apņēmās atmaksāt aizdevumu kopā ar maksājuma grafikā norādītajiem procentiem par aizdevuma lietošanu, ievērojot maksājuma grafikā noteiktos termiņus un apmērus.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 11.1 .punkta un 11.1.2.apakšpunktu, atbildētājai bija tiesības vienpusēji izbeigt līgumu un pieprasīt aizdevuma un pārējo maksājumu grafikā noteikto maksājumu pirmstermiņa atmaksu pilnā apmērā un līgumsoda samaksu. Sakarā ar prasītāja regulāru saistību neizpildi vai daļēju saistību izpildi atbildētāja daudzkārtīgi ir nosūtījusi prasītājam brīdinājumus par aizdevuma līguma izbeigšanu, proti, brīdinājumi tika nosūtīti 2010.gada 19.februārī, 2010. gada 18. oktobrī, 2011. gada 7.aprīlī, 2011.gada 6.jūnijā, 2011.gada 8.augustā, 2011.gada 7.oktobrī Pēdējais brīdinājums par aizdevuma līguma Nr.V80608/2 izbeigšanu tika nosūtīts 2012.gada 10.maijā, ar kuru atbildētāja brīdināja prasītāju par aizdevuma līguma izbeigšanu un uzaicināja prasītāju samaksāt tekošo parādu līdz 2012.gada 20.maijam, norādot, ka pretējā gadījumā bez atkārtota brīdinājuma 10 dienu laikā no brīdinājumā minētā samaksa termiņa notecēšanas dienas vienpusēji izbeigs aizdevuma līgumu un iesniegs tiesā pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, vēršot piedziņu uz ķīlu.

Ņemot vērā to, ka saistības no prasītāja puses netika izpildītas, atbildētāja izmantoja savas aizdevuma un ķīlas līgumā noteiktās tiesības vienpusēji izbeigt līgumu un vērsties tiesā ar pieteikumu par saistību izpildīšanu pēc līguma par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku.

Prasītājs pretrunā lietas faktiskiem apstākļiem, Civillikumā ietvertam regulējumam par vienpusējo atkāpšanos no līgumsaistībām un Civilprocesa likumā noteiktām normām par kreditora tiesībām vērsties tiesā, lai realizētu savas ķīlas tiesības, par kurām atbildētāja un prasītājs jeb ķīlas devējs ir labprātīgi vienojušies līgumā, apgalvo, ka atbildētājas prasījums nav pamatots pēc būtības, tādēļ, ka atbildētājai nebija pamata atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt saistību pirmstermiņa izpildi, jo savas saistības ir izpildījis. Atbildētāja kategoriski nepiekrīt šādam apgalvojumam un uzskata to par nepamatotu.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā ir pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atjauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Atbildētājas tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizdevuma un pārējo līgumā un likumā noteikto maksājumu pirmstermiņa atmaksu ir noteiktas aizdevuma līguma 11.1.punkta 11.1.2.apakšpunktā, proti, šādas tiesības aizdevējam ir gadījumā, ja kārtējam maksājumam iestājoties aizņēmējs pilnīgi vai daļēji neveic maksājumus un kavējums pārsniedz 30 dienas. Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu, ja parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Civillikuma 1662.pants noteic, ka nokavējums uzliek parādniekam pienākumu pilnā mērā atlīdzināt kreditoram visus zaudējumus. Civillikuma 1722.pantā noteikts, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais. Civillikums 1943.pants noteic, ka Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Savukārt, prasītāja pienākumu veikt pirmstermiņa saistību izpildi nosaka aizdevuma līguma 11.2.punkta 11.2.3.apakšpunkts, proti, izbeidzot aizdevuma līgumu 11.1.punktā noteiktajos gadījumos pēc aizdevēja pieprasījuma saņemšanas aizņēmējam ir pienākums ne vēlāk kā 10 dienu laikā atmaksāt aizdevējam atlikušos maksājumu grafikā noteiktos maksājumus un līgumsodu, ja tāds ir aprēķināts. Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1] panta ceturtās daļas 1.punktam, aizdevējs ir tiesīgs pieprasīt patērētājam izsniegtā kredīta pirmstermiņa atmaksu tad, kad tas ir pieļāvis būtisku līguma pārkāpumu, kas ir kredīta atmaksas vai procentu samaksas maksājumu kavēšana ilgāk kā par 60 dienām vai biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 dienām. Ņemot vērā, ka kopš 2012.gada februāra mēneša prasītājs pārtrauca pildīt savas no aizdevuma līguma izrietošas saistības un maksājumu kavējums uz brīdinājuma sastādīšanas dienu (2012.gada 10.maiju) pārsniedza vairāk kā 60 dienas, kas ir būtisks līguma pārkāpums, atbildētāja tiesiski un pamatoti izmantoja savas līgumā noteiktas tiesības - vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumu un pieprasīt veikt pirmstermiņa saistību izpildi.

Prasības pieteikumā prasītājs norāda par savu pamatnodarbošanos, kas saistīta ar lauksaimniecību un neregulāriem ienākumiem, kā rezultātā sanāk kavēt maksājuma termiņus. Tas izriet arī no paskaidrojumiem klāt pievienotā maksājuma grafika no kura secināms, ka no līguma noslēgšanas dienas savas saistības pildīja ar regulāriem kavējumiem. Ikmēneša maksājuma kavējumu dienu skaits svārstījās no 7 līdz pat 104 dienām. Prasītājs savas ar līgumu uzņemtās saistības nav pildījis regulāri kā tas tiek apgalvots prasības pieteikumā, maksājuma kavējumi bija sistemātiski.

Atbildētāja saskaņā ar Aizdevuma līguma 8.1. punktā un 8.2.punktu bija tiesīga ieturēt pielīgto līgumsodu 0,5% apmērā no nesamaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu, savukārt to nedarīja, līgumsods tika aprēķināts, bet netika ieturēts. Apgalvojums par to, ka visi atbildētājas pieprasītie līgumsodi ir apmaksāti nav pamatots, jo ne no viena maksājuma, kas tika veikti, aprēķinātais līgumsods netika ieturēts.

Ņemot vērā to, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija un gadījumos, kad secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamajiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem, līdz ar to atbildētāja pēc vienpusējas līguma izbeigšanas aprēķināto līgumsodu no EUR 1499,72 samazināja līdz EUR 724,87, ko arī lūdza piedzīt pieteikumā par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pēc līguma par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku Valkas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļai. Iepriekš minētais līgumsods ir aprēķināts tikai par laika posmu no 2011.gada marta mēneša, nepieprasot līgumsodu par visu līguma darbības laiku.

Maksājumu, ko prasītājs veica 2012.gada 20.janvārī par kopējo summu EUR 199,20, atbildētāja novirzīja daļējam 2011.gada novembra maksājumam EUR 44,11 apmērā, kas tika kavēts 75 dienas, decembra maksājumam EUR 117,26, kas tika kavēts 45 dienas un daļējam 2012.gada janvāra maksājumam EUR 37,83 apmērā, kas tika kavēts 14 dienas. Maksājums, kas tika veikts 2012.gada 20. februārī par kopējo summu EUR 199,20 atbildētāja novirzīja daļējam 2012.gada janvāra maksājumam EUR 79,43 apmērā, kas tika kavēts 45 dienas, februāra maksājumam EUR

117,26 apmērā, kas tika kavēts 14 dienas un atlikušo maksājuma daļu EUR 2,51 apmērā atbildētāja ieturēja kā avansa maksājumu par martu.

Prasītājs savā prasībā min, ka viņam neizprotamu iemeslu dēļ, atbildētāja 2012.gada 25.jūnijā iesniedza Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļai pieteikumu par bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pēc līguma par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku, pēc tam, kad viņš bija veicis maksājumu (21.06.2012) par kopējo summu Ls 350,-apmērā. Atbildētāja paskaidro, ka pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pēc līguma par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku Valkas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļai atbildētājai sagatavoja 2012.gada 21.jūnijā un nosūtīja pa pastu ierakstītā sūtījumā 2012.gada 22.jūnijā, ko apliecina Latvijas Pasta vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksts/kvīts. Savukārt, maksājumu, ko prasītājs veica 21.06.2012. atbildētāja saņēma tikai 22.06.2012. AS „VVest Kredit" 2012.gada 20. jūnijā jūnijā vienpusēji izbeidza ar /pers. A/ noslēgto aizdevuma līgumi, saņemtais maksājums tika novirzīts kopējās saistības dzēšanai.

Prasītāja norāde par atbildētājas negodprātību attiecībā par maksājuma bez iebilduma pieņemšanu nav saprotama, jo līdz ar līguma izbeigšanu neizbeidzas saistības. Maksājumi, kas tika saņemti no prasītāja pēc tam, kad atbildētājas rīcībā bija tiesas lēmums 2011. gada 14.novembra prasītāja maksājums EUR 256,12 apmērā tika novirzīts kopējo saistību samazināšanai par iepriekš minētās summas apmēru. Līguma izbeigšana neatbrīvo no saistību izpildes. Līdz ar to maksājumi, kas ienākuši pēc līguma izbeigšanas, proti, 2012.gada 21.jūnija tiek novirzīti kopējo saistību dzēšanai. Atbildētāja pieteikumu zvērinātai tiesu izpildītājai Ritai Grantei par izpildu darbību uzsākšanu nosūtīja 2012.gada 6.novembrī, līdz ar to izpildu darbība tika uzsākta pēc lēmumā minētās summas.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītos apstākļu kopuma un pamata. Tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi pēc būtības atbilst prasības pieteikumā norādītajam.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis uzturēja rakstveida paskaidrojumos norādīto, prasību atzina daļēji. Lūdza prasību noraidīt.

Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

**Motīvu daļa**

Nav strīda par to, ka prasītājs pamatparādu ir samaksājis pilnībā. Tāpat nav strīda par to, ka līgumsods aprēķināts ņemot vērā vairākus parāda samaksas kavējumus laika periodā no 2011. gada 6. marta.

Atbildētājas pārstāvis atzīst, ka līdz bezstrīdus pieteikuma iesniegšanai tiesā līgumsods nekad par kavējumiem netika aprēķināts.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 8.1. punktā un 8.2.punktu, atbildētāja bija tiesīga ieturēt pielīgto līgumsodu 0,5% apmērā no nesamaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu, savukārt atbildētāja to nedarīja, līgumsods tika aprēķināts, bet netika ieturēts un iesniegts piedziņai tikai 2012. gada 25. jūnijā tiesā.

2012. gada 29. jūnijā Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese atbildētājas pieteikumu par saistību izpildīšanu apmierināja, nododot bezstrīdus piespiedu izpildei saistību, tai skaitā piedzenot līgumsodu Ls 509,44, piedziņu vēršot uz aizdevuma nodrošinājuma ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/.

Civilprocesa likuma 400.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana pieļaujama pēc līgumiem par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku vai komercķīlu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 405.panta ceturto daļu, ja tiesnesis atzīst, ka pieteikums nav pamatots vai pieteikumā norādītā līgumsoda apmērs ir nesamērīgs ar galveno parādu, vai izpildāmais akts satur patērētāju tiesības aizskarošus netaisnīgus līguma noteikumus, viņš pieņem lēmumu par tā noraidīšanu.

Tā kā 2012.gada 29.jūnijā Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese atbildētājas pieteikumu par saistību izpildīšanu apmierināja, tad tiesa uzskata, ka prasītājs daļā par līgumsoda piedziņu ir atbrīvojams no minētā lēmuma izpildes.

Tiesiskās attiecības darījumos, kur viens no līgumslēdzējiem ir patērētājs, nosaka Patērētāju tiesību aizsardzības likums. Šī likuma 6.pants nosaka, ka ražotājs, pārdevējs vai pakalpojumu sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Vērtējot prasības pieteikumu un to, vai izpildāmais akts satur patērētāju tiesības aizskarošus netaisnīgus līguma noteikumus, tiesa nāk pie secinājuma, ka atbildētāja nav izpildījusi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.1 pantu - kredīta devējam nav tiesību pieprasīt patērētājam, kas nav pieļāvis būtisku līguma pārkāpumu izsniegtā kredīta pirmstermiņa atmaksu; (4) par būtisku līguma pārkāpumu šā panta izpratnē uzskatāma:

1) kredīta atmaksas vai procentu samaksas maksājumu kavēšana ilgāk par 60 dienām vai biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 dienām;

2) kredīta neizmantošana kredīta līgumā paredzētajam mērķim.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 4.1 panta otrā daļa noteic, ka šā likuma 5. un 6.panta noteikumi piemērojami arī tādām tiesiskajām attiecībām, kuras uz līguma pamata tiek nodibinātas starp fizisko personu un ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar patērētāju, tajā skaitā par patērētāja līgumsaistību izpildes nodrošināšanu ar ķīlu vai galvojumu, ja šādu attiecību nodibināšana nav saistīta ar minētās fiziskās personas saimniecisko vai profesionālo darbību. Saskaņā ar 2008. gada 6. augusta aizdevuma līgumu Nr. V80608/2 aizdevuma izmantošanas mērķis ir kredīts personiskam patēriņam.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis atzīst, ka prasītājs ir patērētājs likuma izpratnē.

Tiesas ieskatā parādnieks prasītājs ir uzskatāms par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē. No prasības pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem, kā arī procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesas sēdē, tiesa pārliecinājās, ka parādnieks nav pieļāvis aizdevuma atmaksas termiņa nokavējumu ilgāk par 60 dienām.

Civilprocesa likuma 405.panta ceturtā daļa noteic izvērtēt līgumsoda samērīgumu ar galveno parādu.

No aizdevuma līguma 8.2.punkta izriet, ka līgumsods ir 0,5% no nesamaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu. Šāds līgumsods nav samērīgs. Vērtējot līgumsodu, ņemama vērā judikatūra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12.janvāra spriedumā, lietā Nr.SKC-25/2011 atzinis, ka vērtējot līgumsodu, parādnieks uzņēmies nevis konkrētu izmērāmu pamatumu, bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Šāds līgumsods nav saprātīgs un neatbilst taisnīguma un samērīguma principiem. Bez tam līgumsoda saprātīguma robežas noteiktas arī Civillikuma 1716.pantā, kas noteic, ka līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā.

Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Kopumā atzīstams, ka parādniekam aprēķinātais līgumsods ir nesamērīgs.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma un prasītājs ir atbrīvojams no līgumsoda samaksas.

Attiecībā par prasību aizdevuma parāda pamatsummu samazināt par Ls 180, atbildētājas pārstāvis nevar tiesas sēdē iesniegt pierādījumus, ka minētā summa nav samaksāta, savukārt prasītājs ir pierādījis, ka pamatparādu ir samaksājis. Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis ir atzinis, ka šajā prasības

daļā prasība ir pamatota, tādēļ arī ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, prasītāja labā tiek piedzīti tiesāšanās izdevumi, jo prasība tiek apmierināta.

**Rezolutīvā daļa:**

Tiesa, ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-195.pantu,

**nosprieda:**

Prasību apmierināt pilnībā un atbrīvot /pers. A/, personas kods /personas kods/, no bezstrīdus piespiedu saistību izpildes saskaņā ar Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2012. gada 29. jūnija lēmumu daļā par līgumsoda EUR 724,87 (Ls 509,44) piedziņu un aizdevuma parāda pamatsummas EUR 256,11 (Ls 180) piedziņu.

Piedzīt no AS „WestKredit", reģistrācijas numurs 40003270389, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus EUR 151,85 (simts piecdesmit viens euro un 85 euro centi).

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) V. Gailīte

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnese V. Gailīte